

Stjerne for en aften eller musik for hele livet

Af Erik Lyhne

Det legende barn – børns egen kultur – de musiske processer.....

Det er begreber, der har svære odds i dagens Danmark.

Når undervisningsministeren siger faglighed i centrum (læs: dansk og matematik) – når socialministeren vil lave læse planer helt ned til de 3 årige – når kulturministeren i sin nye handlingsplan skrotter mange års satsning på børns egen kultur og erstatter den med voksen-skabt kultur for børn.....

Det er uddannelses politik uden perspektiv. Det er faglighed i faglighedens eget univers: Det lukker om sig selv og lukker af for mange.

Et barn har mindst 100 sprog – der er mindst 100 måder at undervise på, men politikerne lukker af for dem ved bevidstløst at gentage tidens mantraer – læsning og regning

Med de krav, der ligger til læseplaner og flere og flere målinger af børnenes kunnen, bliver lærere og pædagoger bundet på hænder og fødder. Der er meget lidt overladt til fantasien.

Vi smider ikke barnet ud med badevandet – men det GULD som børnenes egen fantasi og børnenes egen kultur repræsenterer. Der er ikke tid til at tage udgangspunkt i den.

Disse udmeldinger står i skærende kontrast til en måde at opfatte barnet på, som Astrid Gøssel startede allerede i 1920'erne. Et arbejde, som siden har haft en stor betydning for at vi i Danmark i mange år var førende i arbejdet med børns egen kultur.

Astrid Gøssel kom hurtigt i kontakt med Bernhard Christensen og siden begyndte Jytte Rahbek Schmidt at tage undervisning hos både Astrid Gøssel og Bernhard Christensen.

Disse tre skildres på hver deres måde i min nye bog Musik Med Mening. De har haft stor betydning for arbejdet med børn – både i skoler og på institutioner. De har på hver deres måde været med til at kæmpe for en synliggørelse og anerkendelse af, at børn kan noget selv og at børns egne kulturelle evner kan stå i centrum for undervisningen.

"Kursus for småbørnspædagoger" var oprindeligt en "fri skole" som Astrid Gøssel stiftede i 1928 sammen med Sigurd Næsgaard og Sofie Ribbjerg. Bernhard Christensen var i 1950 med til at oprette Den Lille Skole i Gladsaxe og Jytte Rahbek Schmidt var med til at starte Århus Friskole nogle få år senere.

På disse skoler var Det legende barn – børns egen kultur – de musiske processer i centrum, og skolerne har siden været forbilleder for mange andre lille- og friskoler.

Det at arbejde i musiske miljøer, hvor lærerne og pædagogerne brænder for det de laver, sætter sig spor. Det satte sig også spor for livet hos Jytte Rahbek Schmidt, da hun startede i folkeskolen i midten af 1920'erne under de såkaldte "Vanløseforsøg":

"Vi havde ikke et almindeligt pensum, men kunne f.eks. gå ud at se på damptrømler, når en vej blev lavet og derefter på forskellige måder arbejde videre med det tema. Det var dengang en meget avanceret måde at ombyde skolen på. Det er det samme, der senere foregår på lilleskolerne, hvor det er kreativitet, oplevelse og evne til udtryk, man lægger vægt på. De kreative fag blev på en eller anden måde altid integreret i undervisningen."

Aldrig har der været så mange børn henvist til specialundervisning. Man satser ofte på mere af det samme – i stedet for at præsentere barnet for mange forskellige tilgangsvinkler til læring. Her er de musiske læreprocesser en af vejene.

De værdier som Bernhard Christensen, Astrid Gøssel og Jytte Rahbek Schmidt stod for er stadigvæk gangbare. Jeg kan kun håbe på, at politikerne kan få øjnene op for dem – så undervisningen af børnene bliver læring for livet og ikke læring for skolen!

Erik Lyhne